

(המשך מעמוד 7)

בליכוד לפרישה. יצחק ברמן ודרור וייגרמן ואולי אף יהודה פורת. יוכלו להקים מרכז ליברלי ולהצטרף לממשלה. מרכזי בן פורת, ח"כ המערך לשעבר, לא נטוש את חברו מימי רפ"י, שימעות פרס, ואולי אף ייגאל הורביץ ילך בעיקבותיו. כך מובטחה לממשלה, בראשות פרס, לפחות 73 תומכים — וזה לא מעט. פרס, הבטוח במהלך, כבר הגיע להסכם עם רבין, שהתמודדות ביניהם לא תיערך ושרבין יקבל את תיק-הביטחון. לפרס, הזו הסיכוי האחרון להיות ראש ממשלה. או יהיה לו זמן, כמעט שלוש שנים, להחזיר למערך את עמדות-הכוח שאיבד בשנות שילטון הליכוד. לבצר את מעמדו האישי ולהבטיח שבבחירות הבאות, שיתקיימו בנובמבר 1985 ייכשל הליכוד בקלפי.

פח אשפה

פרס יכוד לקלקל לעצמו, כהרגלו. את התסריט המבטיח, אך יתכן שהליכוד ינסה לעזור לו בכך. בגין יכול היה לקנות את עולמו, אילו היה מדיח את שרון מייד אחרי ראש השנה. כאשר הועלה הרעיון לפיטורי שרון בישיבת הממשלה שאחרי הטבת, הוא התעלם מכך.

יתרה מזו, בגין יכול היה לדאוג שמרכז המפלגה, שאישר את בחירת שר-החירות, יתכנס ויצביע בעד הדחת שרון. במיקרה כזה יכול היה לטעון, שהוא ממלא אחר החלטות הרוב הדמוקרטי.

בגינו וגוים טוענים, שבגין יעשה זאת כשיפורסם הדו"ח שירשיע באופן חד-משמעי את שרון, ויטיל עליו את האחריות המיניסטריאלית לטבח בבירות. אך יתכן מאוד, שאז יהיה זה מאוחר מדי, בשלב זה, תלוי מה יהיה כוחה של ההתקוממות הציבורית נגד ממשלת הליכוד. בגין חושש מפניה מאוד. אין ספק ש-400 אלף המפגינים בתל-אביב הם שהניעו אותו להקים ועדת-חקירה ממלכתית ולא ועדת-בדיקה בלתי-רצינית, כפי שרצה בתחילה.

רבים וזכרים אינו השפעה היתה להפיג את שלום עכשיו, שהתייצבה לאורך הדרך בואכה ירושלים ושתמכה בזיכרון המשא ומתן לשלום עם מצריים, ולמציעד המוני מפגיני-השלום שצעדו ממוסלאון תל-אביב לכיכר מלכי-ישראל, ערב יציאתו של בגין לוועידת השלום בקמפ-דייוויד.

בגין החולה והעייף מחוץ לממשלה, לא יהיה אותו בגין שאישר יציאה להרפתקת נפל, שבה נהרגו מאות ישראלים. בכוחו הריטורי בלבד הוא יתקשה להילחם בי מערך, שיעשה הכל כדי למנוע את שיבתו לשילטון.

החידה היא שרון. אחרי ששר-הביטחון הראשון של הליכוד, עזר וייצמן, התפטר, המתין בגין עד לקאנדציה השניה, ורק אז נתן לשרון את התיק החשוב. באחת הפעמים התבדח בגין, שהוא חושש ששרון יקיף את בניין הממשלה בטנקים, אם ימונה כשר-ביטחון.

בתחילת מלחמת הלבנון היה נראה, ש-אחרי ביירות יעלה שרון על ירושלים. התפנית הדרמטית שחלה בצמרת הצבא באחרונה, על רקע פרשת ביירות והטבח בשכונות-הפליטים, הותירה את שרון אולי עם הטנקים הצהליים המיושנים של רב-סרן סעד חדאד בלבד. הצבא כבר הודיע לו שאין לו אמון בשר-הביטחון, השקרן המועד.

שרון יודע את מצבו. הוא מקווה בכל כוחו לצאת נקי מוועדת השופט כהן, והוא מתכוון לכך היטב. הוא מדבר על בגידת האמריקאים והמערך, משום שהוא יודע שאם הוא יאלץ לעזוב את לישכתו בקרייה בתל-אביב, זה יהיה לשנים רבות. אולי לנצח.

הצבא כבר אינו מאחורי שרון, ומיום ליום קשה יותר לרמוז — ולוא דרך זווירי עט בעיתונות הימית — מיהו האיחוק במדינה. אגדת שרון מצאה מקומה בפח האשפה של תולדות ישראל.

תיקונו האחרונה של שר-הביטחון הי הרפתקני יכולה להיות שימוש צעקני בסיס מת "סכין בגב", הידועה לשימצה מתול-דוד הריפובליקה הגרמנית של ויימאר.

במיקרה כזה יעמדו לימבחן הנוגדנים הדמוקרטיים בחברה הישראלית, אם מחנה השלום והשפיות לא יניח לו לעבור, יתכן שטראומת המש וחצי שנות הליכוד תישאר רק זיכרון חולף. בני ציטרין

שלה מספר מניות מצומצם בחברה גם כ-יום, בהגדלת אחיזה באל על, וייתכן ש-יוצליח בכך.

אך מול הרעיון של הממשלה למכור או לסגור את החברה עומדים העובדים, והם מאיימים שהם יעלו כאש את נמלי-התעופה משום שלגביהם שתי האפשרויות משמען איבוד מקום העבודה, פרט למיעוט קטן שיסתדר בחברות זרות.

אם כך, מדוע לא מפעילה הממשלה את החברה מייד, אחרי שהתברר בעליל שהיא נכשלה?

אלמלא פרשת העבט והוצאח העובדים לחופשה, היתה "אל-על" מתחילה להרויח בעוד שנה

הסיבה היא שונה לגמרי והיא קשורה במאבק בין הליכוד וההסתדרות, וכאן יש אהדות-דעים בין ראשי חירות והליבי-רלים.

הליכוד מניח שסיכוייו לכבוש את בית הועד הפועל הם אפסיים. ההסתדרות, ובעיקר 13 הוועדים הגדולים של המשק, הם העומדים בין הממשלה ובין ביצוע תוכניות כלכליות מרחיקות-לכת, שיתע-למו מהעובד. הריסת מוקדי-הכוח בהסת-דרות תעביר בהכרח את העובדים לליכוד.

ארי דורון
גורם ההפסדים

זרעמן
דעת-קהל אהדת

שכבר כיום יש לו גופים אלטרנטיביים, קטנים. לחיסול ההסתדרות יש משמעות רבה לשאיפת הליכוד להישאר בשילטון, תוך כדי צימצום הביקורת נגדו.

אל על, על-פי גישה זו, היא ראשית הדרך. הממשלה תמכור את החברות שבהן היא קשורה לגורמים פרטיים, תוך כדי עיקור ועדי-העובדים הגדולים הארוכים. כך היא תחסל את ההסתדרות ותהפוך אותה למעסיק גדול בלבד. מצד שני, יבטיח השילטון את תמיכת איליה-הון ועשירי המדינה במישור שמיטיב עימם. הפועלים יאלצו לעבור לליכוד, משום שהמערך לא יוכל להגן עליהם.

וזהו המיזמה שרקמה צמרת הליכוד, כאשר היא החליטה לשבור את אל על. איתם שתיכנונו זאת, לא לקחו בחשבון כמה גורמים מכריעים, כמו תגובת העובדים ו-דעת-הקהל.

הליכוד הוכיח שהוא בשילטון כאשר יצא להרפתקת-דמים בלבנון. האידיאולוגיה שלו לבני מישור יחסי-העבודה בארץ באה עתה לידי ביטוי, ואם תיפול אל-על, יפרץ הסכר.

שתי החברות הקטנות הקיימות יוכלו לקחת על עצמן את הקווים ועומס הפעולות התי-פקידים של החברה הלאומית. מה גם ש-השאלה היא מה יעשה בצייה-מסוסיים. ברשת המישרדים בארץ ובחו"ל, במחסנים ובכתיה-המלאכה של החברה, בכל מיקרה יצטרכו למכור אותם, גם כדי לממן את הפיצויים או ההפסדים שלהם ערבה הממ-שלה, שאינה יכולה לפשוט-רגל. ואת זאת לא יאפשרו העובדים. כך מגיעים לאפשרות השלישית, שאליה חתרו הממשלה ואגשיה בהנהלת החברה:

מכירת החברה, על מטוסיה רישיונות-הטי-סה שלה וחטות הממשלה להפסדים עתי-דיים. זוהי עיסקת המאה ומי שיוזכה בה וזה ברכוש רב.

המעניין הוא, שאיש אינו יודע מהם ההפסדים האמיתיים ומהו שווי נכסי אל על במדוייק. לחלל האוויר נזרקים מיספרים שונים, מדובר על סך כל הפסדים של כ-250 מיליון דולר. נכסי החברה מוער-כים ב-200 מיליון דולר, אך ספק אם אלה הם המיספרים המדוייקים.

לשבור את ההסתדרות

שום אדם לא יקנה חברה כזאת, אך אם יוכל הקונה לקנות את הנכסים, הרישיונות, רשת המכירות, וגם יוכל לטוס בשבתות ובחגים, ויצליח לגלגל את החו-בות על הממשלה, הוא יעשה עסק מצויין. ענק מסוג זה ייקנה בודאי על-ידי גוף כלכלי מורכב — קונסורציום.

בארץ מצויים מיספר גופים כאלה היכר

קורו
טעות בשיקור

פר
הבראה מטוכנת

לים לקחת על עצמם את הקנייה, החברה לישראל א, שבה שולטים בנק דיסקונט והברון אדמונד הירוטשילד. החברה ל-ישראל ב, שבה שולטים בנק המיזרחי, קבוצת אישה-עסקים חובקה-עולם, שאול אייזנברג, הקבוצה של יעקב מרידור או של ייגאל הורביץ, ואולי אפילו כלל או חברת-העובדים. איש אינו מתייחס ברצינות לדבריו של המלונאי חיים שיף, שהוא יע-מוד בראש קבוצה שתקנה את החברה.

הממשלה תנסה לעניין את ההסתדרות,

בשיקול של הדיילים איפשרה לממשלה לסגור את החברה.

קוש

הצלה

זה 15 חודש מתנהל משא-ומתן מייגע בין התנהלה והדיילים, על השאלה מי יכסה את ההפסדים ממכירת הבארים בטיסות. הדיילים באל על הם ועד קטן, שרובו שוהה בחו"ל. הוא לא היה מודע למתרחש בחברה. הוא סגר את הבארים בטיסות, דבר שאינו יוצא-דופן, כי גם בטיסות קצרות אין בארים פתוחים. ההנה-לה הודיעה לדיילים שהם מפותרים, תחת להביא את העניין לפני ועדת-מישמת.

שאר ועדי-העובדים התנגדו למעשי ה-דיילים, ביוזעם מהי המזימה האמיתית שאחורי מעשי ההנהלה. בשלב מסוים נוצר מגע בין הוועד והנהלה, והם הסי-כימו ששלוש טיסות, שהיו אמורות לצאת באותו ערב, יצאו עם הדיילים, ומיכתבי ה-פיטורים יומרו בהשתייה זמנית. הטיסות יצאו המיכתבים לא נלקחו בחזרה.

הדיילים החליטו על עמדה מתחת ל-גלגלי המטוס, כדי למנוע טיסות. בעוד שבעבר הוצאו צויר-יתוק נגד דיילים שו-בתים, החליטה הפעם ההנהלה להשתמש בקרש הצלה שסיפקו לה הדיילים ולהש-בית את החברה בהשבת-מגן.

אך למעשה, איש לא שבת, ולכן נאלצה החברה להוציא את העובדים לחודש חו-פה.

בתקופה זו החליטה ההנהלה לסגור את החברה, אם העובדים לא יקבלו מלכת-חילה את דרישות ההנהלה, תיסגר החברה, תפוק או תימכר.

שלוש אפשרויות עומדות עתה לפני ה-חברה: מכירת החברה, פירוקה, פתיחתה מחדש — כאשר ברור שהעובדים לא יס-כימו לדון על תוכנית הבראת החברה לפני שהיא תתחיל לפעול. כלומר, הם דורשים שהדיון על הבראת החברה יעשה תוך כדי הפעלתה התקינה.

באל על 4500 עובדים השייכים לשמונה ועדים. ההנהלה רוצה שיקום ועד אחד בלבד, לפטר רבים, אך ובעיקר לעקר את הקשר בין העובדים ובין ההסתדרות, על-ידי החתימה על מיכתבים אישיים, שבהם יתחייב העובד כלפי ההנהלה.

ההנהלה טוענת, שלחברה נגרמים הפס-דים שנתיים רבים בגלל אבטלה סמויה. העובדה היא שמהו תחילת השנה קיבלה ההנהלה 472 עובדים חדשים, למרות שב-תהליך הבראה של בומה שבים הוחלט לצמצם את מיספר העובדים 25-אחוז. וועדי-העובדים טוענים שחלק גדול מהפס-סדים יש לזקוף לחובת גיהול לא נכון של החברה, ולכך שהממשלה נקטה במדיניות

הדיילים הצילו את הממשלה והנהלה, שהיו מפסידים בג"צ על הטיסות בשבת

של שמים פתוחים — איפשרה טיסות-שכר שפענו בתפוסת אל על. העובדים טוענים, שביכולת צוותי-הקרקע של החברה להביא לרווחים אם הם יבצעו עבודות-ח"ן, דבר שאינו ניתן להית-נהלת אל על הממשלה הם האחראיות

היום להצטברות הפסדי החברה. הם רצו להביא את החברה למצב שבו היא תישאר ללא הזמנות בגלל השבת ואז לסגרה. משום שאיש לא טס בה.

כאשר מדבר נחמן פרל על פתיחה מי-חדש של החברה, הוא לא מתכוון למה שחושבים העובדים. וספק אם הוא רוצה בכך.

אפשרות שניה היא סגירת החברה. הי הנהלה והממשלה יוצאים מהנהג שחברת אל על לא תוכל להתאושש מהמשבר ש-ע-פקד אותה, וכך כל הצדדים ירכזו על הסגירה, תוך תשלום פיצויים בשיעור זה או אחר.

עיסקת

המאה

אך גם בנושא התעופה לא יישאר חלל ריק ומישו יצטרך למלא. ספק אם